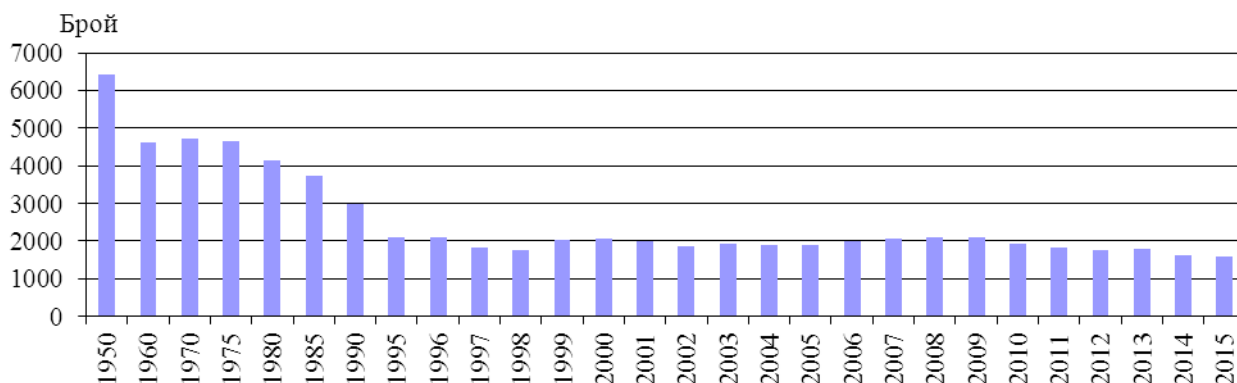

РАЖДАЕМОСТ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

През 2015 г. в област Шумен са регистрирани 1 612 родени деца, като от тях 1 600 **(99.3%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял с 19 деца, или с 1.2% (фиг. 1).

Фиг. 1. Живородени през периода 1950 - 2015 година

Коефициентът на обща раждаемост¹ в област Шумен през 2015 г. – 9.1‰ (9.2‰ за страната) е идентичен с този за 2014 година. Броят на живородените момчета е 809 и е с 18 по-голям от този на живородените момичета (791), или на 1 000 родени момчета се падат 978 момичета.

В градовете и селата от областта живородените са съответно 996 и 604 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 9.1‰, а в селата – 9.0‰. През 2014 г. тези коефициенти са били съответно 8.8 и 9.7‰.

В регионален аспект през 2015 г. най-висока е раждаемостта в областите Сливен – 12.6‰, София (столица) – 10.2‰, и Бургас и Пловдив – с по 9.9‰. С най-ниска раждаемост са областите Смолян (6.5‰) и Видин (6.1‰).

Сред общините в област Шумен, с най-висока раждаемост са общините Каолиново (11.4‰), Каспичан (10.5‰) и Върбица (10.3‰), а с най-ниска раждаемост – Венец (6.9‰), Смядово (7.0‰) и Хитрино (7.1‰).

Коефициентът на раждаемост общо за ЕС-28 през 2014 г. е 10.1‰ по данни на Евростат. Най-високо равнище на раждаемост от европейските страни има Ирландия – 14.6‰, следват Франция (12.4‰) и Обединеното кралство (12.0‰). С най-нисък коефициент на раждаемост в Европейския съюз е Португалия – 7.9‰.

Броят на жените във фертилна възраст (15 – 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост оказват съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определят характера на възпроизводството на населението.

Броят на жените във фертилна възраст в област Шумен към 31.12.2015 г. е 38.1 хиляди, като спрямо 2014 г. той намалява с 0.5 хиляди, а спрямо 2001 г. – с 15.3 хил. жени.

Съществено значение за намалението на раждаемостта оказват и измененията във възрастовата структура на родилните контингенти. През 2015 г. в област Шумен 88.5% от

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – ШУМЕН

ражданията се осъществяват от жените на възраст от 15 до 34 години, които през 2015 г. са 19.7 хил. и са намалели спрямо 2014 г. с 2.1%, а в сравнение с 2001 г. – с 33.0%. Броят на жените в тази възрастова група намалява основно поради по-малкия брой момичета, които влизат във фертилна възраст, и емиграционните процеси.

През 2015 г. в област Шумен броят на децата, родени от майки под 15 години е 4 (5 през 2014 г.). Увеличава се броят на децата, родени от жени на възраст над 40 години, съответно от 27 деца през 2014 г. на 30 деца през 2015 година.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2015 г. **средният брой живородени деца от една жена в страната и в област Шумен е 1.53**. В градовете от областта този показател е 1.43, а в селата – 1.69. За сравнение, през 2001 г. тоталният коефициент на плодовитост в област Шумен е бил 1.35 деца, а през 2014 г. – 1.52 деца.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете в област Шумен през 2015 г. е 26.1 години (25.5 години през 2014 г.).

През 2015 г. са регистрирани 20 случая на многоплодни раждания (26 през 2014 г.), като при 19 от тях са родени по две деца, а в един случай са родени три деца.

През 2015 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Шумен е 942. От 1995 г. до 2013 г. в областта се наблюдава тенденция на увеличаване на извънбрачните раждания. Техният относителен дял варира от 33.8% през 1995 г. до 61.2% през 2013 година. През 2014 г. относителният дял на живородените извънбрачни деца намалява до 57.8%, а през 2015 г. отново нараства до 58.9% от всички живородени.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на фактическите съжителства сред младите хора. За 86.8% от живородените извънбрачни деца в област Шумен има данни за бащата, което означава, че тези деца най-вероятно се отглеждат в семейна среда от родители, живеещи в съжителство без брак.

В регионален аспект най-висок е относителният дял на извънбрачните раждания в областите Видин (77.4%) и Враца (73.5%). Този дял е над 50.0% във всички области на страната с изключение на Разград (45.2%), Благоевград (42.3%) и Кърджали (40.7%).

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирения, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН – ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

² Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година.

СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – ШУМЕН

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.